

Voiko arvot olla ilmaisia?

Rakennusala on perinteisesti ollut ala, jossa on tehty juuri niin hyvää kuin määräysten valossa on ollut pakko eikä yhtään yli. Rakennusalan ulkopuolella sitä on pidetty heikkoutena. Asiaa pitäisi tarkastella myös siitä näkökulmasta, että rakennusala on eniten säännelty teollisuudenala (kirjoittajan oma mielipide) Suomessa ehkä ydinenergia-alaa lukuun ottamatta. Eli määräykset ovat sillä tasolla, että niitä noudattamalla saadaan turvallisia ja terveellisiä rakennuksia.

Nyt ollaan historiallisessa käännekohdassa sikäli, että kiinteistöjen omistajat arvostavat vähäpäästöisyyttä samaan aikaan kun lainsäätäjät on vielä vaiheessa asian määrittelyn suhteen. Seuraavaksi pitäisi saada asiantuntijoiden ja viranomaisien koulutus sille tasolle, että hiilipäästölasennalle löytyy tekijöitä ja tarkastajia.

Samaan aikaan työelämässä ovat edenneet milleniaalit, jotka eivät hae elinikäistä työpaikkaa ja hyvää palkkaa vaan arvojensa mukaista tekemistä. Tässä onkin yrityksille tuhannen taalan paikka: yhteiskuntavastuullisen tilaajan toiveet kohtaavat hyvin työpaikkojen nuoremman polven arvojen kanssa.

Arvoja voi käsitellä monella tavalla. *Jari Sarasvuo* on todennut tähän tapaan: "Jos ei

joudu maksamaan arvojensa takia, ne eivät ole arvoja vaan mielipiteitä".

Rakentaminen näkyy usein mediassa ja erityisesti sosiaalisessa mediassa eksklusiivisena toimintana, jossa hehkutetaan omaa tekemistä ottamatta esille sitä miten hankkeet vaikuttavat ympäristöön. Uusi kauppakeskus on hieno juttu vaikka viereisessä olisi tilat tyhjillään. Täydennysrakentaminen on mahtavaa vaikka pihan ainoa luonnontilainen mietiskelypaikka katoaisikin.

Nykyään viestinnässä panostetaan onneksi enemmän kokonaisvaltaiseen ratkaisuun, jossa rakentamiselle on vaihtoehtoja. Rakentamista pidetään yhtenä ratkaisuna, mutta samalla voidaan iloita myös siitä, jos selvittelyn jälkeen ei tarvitsekaan rakentaa uutta vaan voidaan korjata vanhaa tai toimia vanhoissa tiloissa uudella tavalla. On myös virkistävää nähdä, miten voidaan iloita olemassa olevasta, niin kuin vaikka Paimion parantolan kohdalla on tehty. Samalla on annettu speksaakkelimaiselle rakennukselle uusi elämä.

Tähän näkökulmaan kuuluu ratkaisun vaikutusten hehkuttaminen: vähennetään ilmastopäästöjä, rakennetaan lapsille toimiva päiväkotit ja vanhuksille kiva senioritalo tai rakennetaan muuntojoustavaa

tilaa vuosisadoiksi eteenpäin. Näkökulma on samalla inklusiivinen. Kaikki otetaan huomioon. Työmaan viereisen päiväkodin lapset kutsutaan katsomaan työkoneita ja loppukäyttäjät otetaan suunnitteluun mukaan jo hankkeen alussa.

Tämä näkökulma voi olla myös ratkaisu nuoria, rakennusalan ammattilaisia askarruttavaan arvostiririitaan, joka syntyy kun ympäristötietoinen milleniaali alkaa pohtia vihreän ajattelun ja rakentamisen yhteyttä ja ristiriitaa.

Rakennusalan sääntely on hyvää, mutta juuri nyt kun lainsäädäntö ei enää pysy muutoksen vauhdissa, yritysten ja työntekijöiden arvot vievät tekemistä lakisääteisen tason yli.

Ehkä meissä kaikissa asuu pieni milleniaali, joka haluaa paremman maailman.

Auli Lastunen

Eurokoodiasiantuntija
Rakennustuoteteollisuus RTT
auli.lastunen@rakennusteollisuus.fi

